

PRZEGLĄD DOKUMENTACYJNY OCHRONY PRACY

OPRACOWANY PRZEZ OŚRODEK DOKUMENTACJI CENTRALNEGO INSTYTUTU OCHRONY PRACY

DODATEK DO MIESIĘCZNIKA „OCHRONA PRACY”

ROCZNIK 4

STYCZEŃ 1954

NR 1

Gwiazdka przy numerze kolejnym oznacza, że dany dokument znajduje się w bibliotece CIOP

MASZyny I URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE

- 1* 621.747.583.1:621.791.53:621.822 CIOP
Lichnickij G. W., Kołtunow C. Ja., Kornblit G. E. **Wylwanie łożysk przy pomocy płomienia wodorowego.** „Napławka podszupników wodorodnym płamieniem” *A w t o g i e n D i e ł o*, mies., Nr 3, marz. 52, s. 25, A4, 1,5 str.

Dotychczas wylwanie łożysk odbywało się przez zalewanie roztopionym metalem (stopem łożyskowym) lub napawanie przy pomocy palnika acetylenowo-tlenowego. Najistotniejszą wadą tych metod było znaczne zużycie metalu. Mniejsze zużycie metalu daje metoda wylwania łożysk przy pomocy palnika wodorowo-tlenowego, szczególnie w przypadkach remontu zużytych łożysk. Podano rysunek palnika, szkic i opis stanowiska do wylwania łożysk oraz technologię wylwania nowych i remontu zużytych. Omówiono zalety tej metody w porównaniu z dotychczas stosowanymi.

- 2* 629.111.3:658.28:621.58.002.52 CIOP
Murawlanskij W.: **Odbieracz lodu z gumowym amortyzatorem do wyjmowania bloków suchego lodu.** „Lodoprijomnik s rieżinowym amortizatorom dla wyjomki blokow suchowoda”. *Chołod. Tiechn. mies.*, Nr 1, stycz. 53, s. 66; B5, 1 str., 1 rys.

Rysunek i opis techniczny wózka służącego do odbioru bloków suchego lodu wyjmowanych z pionowych generatorów. Gumowy amortyzator zabezpiecza spadające bloki przed uszkodzeniem. Zastosowanie tego odbieracza w leningradzkim kombinacie chłodniczym, gdzie wyjmowanie bloków odbywało się dotychczas ręcznie, uczyniło pracę robotników znacznie lżejszą.

- 3* 658.281:658.561:621.63.002.72 CIOP
Dynin W.: **Przenośnik do montażu wentylatorów** „Konwiejer dla sborki wientilatorow” *P r o m y s z l. s t r o i t. M a t i e r.*, dwutyg., t. 7, Nr 38, maj 53, s. 1; A2, 0,2 str.

Notatka informuje o oddaniu urządzenia do eksploatacji w fabryce wentylatorów. Wprowadzenie nowego systemu montażu poprzedzone było: zmianą technologii produkcji, zmianą konstrukcji (w kierunku szerokiego stosowania części zamiennych) i organizacji transportu wewnątrzzakładowego. Przy realizacji tych zadań dużą rolę odegrali racjonalizatorzy. Dzięki uruchomieniu transportera zwiększono produkcję oraz wydajność i rytmiczność pracy.

- 4* 624.057.2/4:658.515:658.561:669.162.21 CIOP
Szejkin B. Ł.: **Doświadczenia przy wdrażaniu nowych metod organizacji i wykonywania robót montażowych.** „Opyt wniedrienja nowych mietod organizacii i proizwodstwa montażnych rabot” *S t r o i t. P r o m y s z l.*, mies., Nr 6, czerw. 53, s. 15; A4, 3 str., 3 tabl.

W celu usprawnienia organizacji i technologii robót montażowych Ministerstwo Budownictwa ZSRR wydało instrukcję zalecającą stosowanie systemu, który polega m. in. na montażu blokowym i szerokim zastosowaniu prac przygotowawczych. Artykuł omawia organizację i technologię montażu konstrukcji stalowej wielkiego pieca. Dzięki zastosowaniu nowego systemu skrócono czas montażu uzyskując znaczne oszczędności kosztów.

- 5* 621.798.83—52—784.41:628.511(088.8) CIOP
Pawłow W. N.: **Maszyna do odpylania worków.** „Maszina dla oczistki mieszkow ot pyli”. Opis patentowy radziecki Nr 69863, kl. 8e, 4, 34c, 11, 1 2 47; D, A4, 2 str., 2 rys.

Maszyna oczyszcza worki z pyłu uderzając je elastycznymi biczami umocowanymi do trzech wałków, które obracają się w przeciwnych kierunkach. Przesuwające się między wałkami worki umocowane są do pasa bez końca. Nakładanie i zdejmowanie worków odbywa się automatycznie. Maszyna jest zhermetyzowana i zaopatrzona w wyciągi pyłowe.

- 6* 613.63/64:658.58:621.133.2:628.51 CIOP
Zapałkiewicz I. F.; Babadżanian (Centr. nauczno-issledow. laboratorija gigijeny i epidemiologii.): **Polepszenie warunków pracy przy remoncie komory paleniskowej parowozu.** „Gigijeniczeskaja racjonalizacija usłowij truda pri riemontie ogniewoj korobki parowozu” *Gigijena i Sanit. mies.*, Nr 8, sierp. 53, s. 50; B5, 2 str.

Przy remoncie komory paleniskowej parowozu pracownicy narażeni są na temperaturę 40—50°, pył oraz tlenek węgla (0.01 do 0.35 mg/litr powietrza). W celu polepszenia warunków zastosowano przemylwanie komory wodą użytą uprzednio do płukania kotła. Wyniki były dodatnie. Badania wykazały obniżenie temperatury do 16 — 24°, podwyższenie wilgotności z 30 do 60—70% oraz zmniejszenie stanu zapylenia do 20 mg/m³. Badania lekarskie zatrudnionych wykazały obniżenie ciśnienia krwi. Stężenie tlenu węgla zmniejszyło się poniżej dopuszczalnego.

- 7* 628.511/512.666.3/7 CIOP
Hermann: **Techniczne sposoby zwalczania krzemicy w precyzyjnym przemyśle ceramicznym.** „Technische Silikosebekämpfung in der feinkeramischen Industrie” *P a c t, Bruxelles*, dwumies., r. 7, Nr 3, czerw. 53, s. 189; A4, 6 str., 7 fot., 3 rys.

Sposoby odpylania maszyn do mechanicznej obróbki przedmiotów ceramicznych i mechanicznych przenośników surowców Autor opisał dokładnie urządzenie wyciągowe stosowane przy czyszczeniu, glazurowaniu i oszlifowywaniu wyrobów ceramicznych. Omówiono problemy odpylania stanowisk roboczych przy piecach i prasach ceramicznych. Autor wspomniał również o sposobach oczyszczania od pyłu pomieszczeń produkcyjnych.

- 8* 621—783.68:614.8—057 CIOP
Beauvois A.: **Urządzenia stosowane celem zapewnienia robotnikom bezpieczeństwa.** „Les enclenchement appliqués a la sécurité des travailleurs” *P a c t, Bruxelles*, dwumies., r. 7, Nr 3, 1953, s. 172; A4, 4,5 str., 9 rys.

Przykłady urządzeń zabezpieczających z różnych dziedzin przemysłu, częściowo poparte szkicami. Rozwiązanie konstrukcyjne tych urządzeń oparto w zasadzie na blokowaniu elektrycznym. Przykłady dotyczą pras, narzędzi, obrabiarek, suwnic, torowisk itp.

- 9* 614.848:621—235.2:654.924.5 CIOP
Wykrywacz ciepła likwiduje pożary pasów „Heat detector ends belt fires” *S a f e t y M a i n t e n a n c e*, USA, mies., t. 106, Nr 1, lip. 53, s. 59; A4, 2 str., 2 rys.

Urządzenie sygnalizujące nagrzewanie się pasa pędnego, powodowane ślizganiem się, złym smarowaniem, przeciążeniem i innymi przyczynami. Urządzenie to, zainstalowane pod osłoną pasa, wyłącza automatycznie napęd w razie przekroczenia określonej temperatury. Zapobiega to nie tylko pożarom, lecz także zwraca uwagę na wadliwą eksploatację silnika napędowego lub pasa. W artykule podano rysunek i schemat omawianego urządzenia.

- 10* 614.8—057:624.057.6:658.58 CIOP
Clary E. J.: **Gdzie najczęściej zdarzają się wypadki przy konserwacji?** „Where do most maintenance accidents occur? (2)” *S a f e t y M a i n t e n a n c e*, USA, mies., t. 106, Nr 1, lip. 53, s. 24; 34; A4, 2 str., 1 fot., 1 rys.

Wypadki związane z czyszczeniem okien, konserwacją oświetlenia, czyszczeniem ścian, malowaniem, znakowaniem i właściwymi reparacjami są najliczniejsze przy pracach konserwacyjnych. Omówiono metody bezpiecznej organizacji pracy, a przede wszystkim bezpieczne drabiny i rusztowania. Dwa rysunki w tekście.

- 11* 628.511.677 CIOP
Bouyeure P.: **Problem zapylenia w przemyśle włókienniczym.** „Le problème des poussières dans l'industrie textile”. *P a c t, Bruxelles*, dwumies., r. 7, Nr 3, czerw. 53, s. 195; A4, 8 str.

Autor omówił szkodliwości poszczególnych rodzajów pyłu zarówno z punktu widzenia zdrowotnego jak i niebezpieczeństwa pożarów. Przeanalizował następnie sposoby walki z pyłem dla różnych włókien i faz produkcji, położył silny nacisk na odpowiednią konstrukcję maszyn tekstylnych jako najskuteczniejszy środek zwalczający zapylenie. Odciaży miejscowe można stosować tylko w wyjątkowych przypadkach, a wentylacja ogólna nie rozstrzyga zagadnienia. Autor zwrócił uwagę na długi okres potrzebny do rozwiązania problemu zapylenia w przemyśle włókienniczym ze względu na konieczność łączącej się z tym modernizacji parku maszynowego.

12* 614.8:628.544:628.81/84:658.21/26:662.766 CIOP

Rzęcki M.: **Wymagania bezpieczeństwa przy budowie i eksploatacji acetylenowni**. Pr z. S p a w a l n., mies., Nr 3, marz. 53, s. 51; A4, 4 str., 3 rys., 1 tabl., 5 poz. bibl.

Autor podaje szereg danych dotyczących usytuowania acetylenowni w stosunku do budynków przemysłowych i mieszkalnych. Podano wytyczne rozplanowania wewnętrznego budynków oraz szczegółów konstrukcyjnych z punktu widzenia bhp. Omówiono również właściwe wyposażenie elektryczne, ogrzewanie i wentylację acetylenowni oraz wytyczne rozmieszczenia i budowy dołów na muł pokarbidowy. Artykuł pożyteczny dla projektantów i personelu eksploatującego acetylenownie.

WENTYLACJA

13* 001.8:628.83 CIOP

Klonowka E. W.: **Przewodnik praktycznych zajęć w dziedzinie higieny pracy — rozdział VIII — Metodyka sanitarnej oceny urządzeń wentylacyjnych w zakładzie pracy. Recenzja E. A. Głuszkowa**. „Rukowództwo k praktycznym zaniatijam po gigigienie truda. Gława 8. Metodyka sanitarnej oceny wientilacyjnych ustrojstw na proizwodstwie. Riecenzijsza E. A. Głuszkowa”. Moskwa 1952, wyd. Miedgiz; D.

Rozdział ten posiada szereg poważnych błędów i nieścisłości, obciążających tak autora jak i redaktora. Błędy są tak poważne, że recenzent kwestionuje fachowość autora i ubolewa, że książka ta ukazała się w druku. (Wg Gigijena i Sanit. Nr 9, 1953, s. 58).

14* 621.565.9:622.413.4:622.44(088.8) CIOP

Szczerban A. N.: **Instalacja do chłodzenia powietrza w głębokich kopalniach**. „Ustanowka dla ochłodzenia rudnicznowo wozducha w głębokich szachtach”. Opis patentowy radziecki, Nr 73847, kl. 5 d, 4, 30.7.43; D, A5, 2 str., 1 rys.

Powietrze do wentylacji kopalni jest ochładzane na powierzchniowych chłodnicach solankowych. Zastosowano wymiennik cieplny, w którym pierwotna solanka w rurach ochładza wtórną. Dzięki zastosowaniu dwustopniowego układu obniżono ciśnienie solanki w przewodach, co umożliwiło zastosowanie chłodnic zeberkowych z żeliwa.

15* 621.565.9:622.413.4:622.44(088.8) CIOP

Polanskij J. P.: **Urządzenie do ochładzania powietrza przy wentylacji głębokich kopalni**. „Ustrojstwo dla ochłodzenia wozducha naprawlajemowo na wientilaciju głębokich szacht”. Opis patentowy radziecki Nr 63946, kl. 5 d, 4, 36 d, 1, 01, 3.12.40; D, A4, 2 str., 1 rys.

Powietrze ochładzane jest w komorze klimatyzacyjnej przez kontakt z zimną wodą rozpylaną dyszami. Woda zasilająca dysze w obiegu zamkniętym ochładza się przez częściowe odparowanie w podciśnieniowym wymienniku ciepła. Dodatkowy obieg wody przez aparat dyszowy połączony z wymiennikiem powoduje w nim spadek ciśnienia.

16* 621.63:679.574.125.1:620.197 CIOP

Przemysłowe wentylatory wyciągowe. „Industrial ventilating fans”. Heat a. Ventil. New York, mies., t. 50, Nr 7, lip. 53, s. 114; A4, 0,2 str.

Nowo wytwarzane wentylatory z nieplastycznego polichloroku winylu są odporne na działanie korozji. Odznaczają się wysoką wytrzymałością mechaniczną i wyjątkową odpornością chemiczną na najbardziej korozyjne pary spotykane w przemyśle, łącznie z gazami azotowymi. Są one całkowicie spawane. Produkuje się je na różne wydatki.

17* 628.511.4(084.21) CIOP

Kayse J. R.: **Graficzny sposób wyboru filtru powietrznego**. „Graphical selector for air cleaners”. Heat a. Ventil. New

York, mies., t. 50, Nr 7, lip. 53, s. 80; A4, 3,5 str., 1 rys., 1 wyk., 1 tabl.

Podstawy, na jakich wykres został opracowany i wyczerpujący opis sposobu korzystania z niego. Podane przykłady ilustrują korzyści z zastosowania tego wykresu, umożliwiające łatwe i szybkie ustalenie rodzaju i wielkości filtru powietrza zależnie od występującej koncentracji zapylenia i wielkości cząsteczek pyłu. Przy pomocy wykresu można również określić ilość potrzebnych stopni oczyszczania.

18* 628.84 CIOP

Hendrickson H. M.: **Budowa komór nawilżających przeanalizowana na wykresie psychrometrycznym**. „Air washer performance. Analyzed on the psychrometric chart”. Heat a. Ventil. New York, mies., t. 50, Nr 7, lip. 53, s. 91; A4, 13 str., 5 rys., 12 wyk., 1 tabl., 8 poz. bibl.

Wymieniając na wstępie procesy klimatyzacyjne które można przeprowadzić w komorze nawilżającej, autor podał teorię pracy komory, omówił dokładnie jej sprawność (podano ją w postaci wykresów w tekście) i przytoczył dane konstrukcyjne konieczne do jej zaprojektowania. Liczne przykłady, ilustrowane wykresami psychrometrycznymi, charakteryzują dokładnie wszelkie możliwe procesy klimatyzacyjne w komorze oraz sposób ich obliczania.

19* 628.8.003 CIOP

Gandfort J. F.: **Klimatyzacja mieszkań zaprojektowana z punktu widzenia niskich kosztów**. „Air conditioning for residences designed for low cost”. Heat a. Ventil. New York, mies., t. 50, Nr 7, lip. 53, s. 76; A4, 4 str.

Autor zwraca uwagę na olbrzymie znaczenie przemysłu klimatyzacyjnego w USA i podkreśla konieczność stosowania możliwie tanich instalacji z punktu widzenia kosztów eksploatacyjnych i inwestycyjnych. Najbardziej skutecznym do tego środkiem jest tzw. strefowanie, polegające na klimatyzacji pewnych pomieszczeń w jednej porze dnia, a innych w innej porze. W artykule podano przykłady tanich instalacji i przeprowadzono porównanie kosztów z klimatyzacją normalną pozbawioną strefowania.

20* 628.511/512 CIOP

Dubois N.: **Pobieranie próbek pyłu pozwala na określenie skuteczności okapów i ssawek**. „Les prélèvements de poussières permettent de contrôler l'efficacité des hottes et bouches d'aspiration”. Pact, Bruxelles, dwumies., r. 7, Nr 3, czerw. 53, s. 203; A4, 3,5 str., 3 fot.

Autor precyzuje techniczny sposób określenia sprawności wyciągów miejscowych oraz podaje procentowe wyliczenie wydajności ssawki lub okapu. W artykule wyszczególniono czynniki wpływające na sprawność wyciągu, przy czym podkreślono, że wyniki otrzymane przy badaniu danej instalacji nie mogą być zastosowane do innej ze względu na specyficzne własności każdej z nich, zależnie od układu i rodzaju pyłu. Sprawność ssawek zmienia się w miarę upływu czasu.

SZKODLIWOŚCI CHEMICZNE

21* 545.7:546.34:613.15 CIOP

Paul I. I., Wajsbard A. P.: **Oznaczanie zawartości litu w powietrzu**. „Opriedielenie litia w wozduchie”. Gigijena i Sanit. mies. Nr 9, wrześ. 53, s. 49; B 5, 1 str., 1 tabl.

Streszczenie prac laboratorium gazoanalitycznego Nowosybirskiego Instytutu Sanitarnego nad oznaczaniem zawartości litu w powietrzu. Metodę oparto na reakcji litu z nadjodanem potasu, przy której powstaje złożony związek $LiKFeJO_6$, nierozpuszczalny w wodzie. Z tego związku oznacza się lit przez otrzymanie rodanku żelazowego i kolorymetrię.

22* 613.632.4:547.315.2:678.77 CIOP

Pokrowskij W. A. (Woroniejskij mied. institut): **Szkodliwość zawodowe przy wytwarzaniu sztucznego kauczuku**. (Sprawozdanie I) „Profiesionallnyje wriednosti proizwodstwa sinteticeskowo kauczuka. Soobszczenje I”. Gigijena i Sanit., mies. Nr 9, wrześ. 53, s. 17; B 5, 6 str., 2 tabl.

Opis szkodliwych czynników związanych z surowcami i produktami wyjściowymi. Autor stwierdza na podstawie badań, że w powietrzu pomieszczeń pracy występuje często mieszanina wielu gazów i par, których działanie sumuje się

(prawie całkowicie). Badano szkodliwe działanie kauczuku i monomerów, w zależności od stężenia. Na szczególną uwagę zasługuje opis działania dwuwinyli oraz styrolu dotychczas w literaturze słabo opracowanego.

23* 613.63:628.512:546.266:669.14 CIOIP

Kuguszew P. A.: **Oczyszczanie powietrza z pyłu cyjanowego i związków cyjanowych, wydzielających się przy cyjanowaniu stali.** „Oczistka wozducha ot cjanistoy pyli i cjanistych sojedinienij, wydzielajuszczichsia pri cjanirowanii stali”. *Gigijena i Sanit.* mies., Nr 8, sierp. 53, s. 42, B 5, 4 str.

Procesy cyjanowania stali ze względu na szkodliwość soli cyjanowych wymagają specjalnych warunków pracy. Autor, w ramach prac Gorkowskiego Laboratorium Wszeczwiązkowego Instytutu Ochrony Pracy, przeprowadził badania, na których podstawie podaje szereg szczegółowych przepisów dotyczących zasad bezpiecznej pracy przy cyjanowaniu stali.

24* 615.9:678.77:679.5 CIOIP

Blanchart A.: **Problemy toksyczności w przemyśle mas plastycznych. Właściwości — zastosowanie — toksykologia.** „Problemes toxicologiques dans l'industrie des matieres plastiques. Proprietés — Utilisation — Toxicologie”. *P a c t*, Bruxelles dwumies., r. 7, Nr 4, 1953, s. 269; A 4, 6 str., 2 wyk.

Opis produkcji i własności gumy syntetycznej, polimeryzacji (metodą kondensacji i przez łączenie) i kopolimeryzacji. Następnie podano zasady toksykologii polimerów w oparciu o toksyczność monomerów i substancji wyjściowych oraz krótko omówiono toksyczność niektórych plastifikatorów (estry fosforowe, estry kwasu ftalowego, chlorowane węglowodory, glikole, pochodne antracenu), a dalej rozpuszczalników (alkohole, aminy, estry, eter, węglowodory chlorowane, węglowodory). Artykuł stanowi przyczynek do zagadnienia toksyczności mas plastycznych.

25* 545.727.5:613.62:614.89-086.4:665.521.3:665.592.3 CIOIP

Mignolet F.: **Czy należy strzec się wszystkich węglowodorów (płynnych) stosowanych w przemyśle.** „Faut-il se méfier de tous les hydrocarbures dans l'industrie?”. *P a c t*, Bruxelles, dwumies., r. 7, Nr. 3, 1953, s. 185; A 4, 4 str.

Oporając się na kilka przypadkach zachorowań wywołanych parami benzyny oczyszczonej (pozbawionej substancji aromatycznych), autor wskazuje na konieczność przedsięwzięcia środków ostrożności przy wszelkich manipulacjach pochodnymi węgla i ropy naftowej. Zwraca uwagę na toksyczność ciężkich węglowodorów znajdujących się w parach benzyny oczyszczonej i określa rolę służby bhp w zwalczaniu chorób zawodowych, wywołanych tymi czynnikami.

MEDYCyna PRACY

26* 061.3:616.24-003.656.6 CIOIP

Dwizkow P. P.: **Konferencja w sprawie pylic.** „Konferencja po pniewmokoniozu”. *Gigijena i Sanit.* mies., Nr 8, sierp. 53, s. 54; B 5, 2 str.—

W dniach 13 i 14.XII.1952 odbyła się w Stalino (ZSRR Donbass) naukowa konferencja w sprawie pylic przemysłowych zorganizowana przez kilka instytucji medycznych tego okręgu. Artykuł zawiera krótkie streszczenie najważniejszych referatów. Omawiano krzemicę i antrakozę. W szeregu referatów postawiono tezę, że antrakozę jest samodzielną formą pylicy, niezależną od krzemicy.

27* 668.741:613.632.3:616.5-084 CIOIP

Sołowjowa Ł. W.: **Dermatozy powodowane siarczanem dwuetyloparafenyldwuaminy i metody zapobiegania im.** „Dermatozy ot dietilparafienilendiaminsulfata i ich profilaktika”. *Gigijena i Sanit.* mies., Nr 9, wrześ. 53, s. 28; B 5, 2 str.—

Autorka, powołując się na badania własne i Rozanowa, opisuje działanie siarczanu dwuetyloparafenyldwuaminy na skórę. Objawy są następujące: egzema (66%), dermatyty (18%), wysypka na twarzy, dłoniach, kończynach i tułowi (głównie w miejscach nie chronionych odzieżą). Szczególnie narażone są dłonie podczas kontaktu z roztworami. Skórę badano przy pomocy testów kroplowych o różnych stężeniach. Choroby powstawały w ciągu 15 dni do 2 miesięcy po rozpoczęciu pracy. Potem może rozwinąć się podwyższona

na wrażliwość. Konieczna jest wtedy zmiana rodzaju pracy. Analizy płynów ustrojowych nie wykazały nic szczególnego.

28* 664.41:613.646:614.873:616-001.17-084 CIOIP

Halperin M.: **Rodzaje pokrycia tabletek soli.** „The case for coated salts tablets”. *S a f e t y M a i n t e n a n c e*, USA, mies., t. 106, Nr 1, lip. 53, s. 52, A 4, 2 str.—

Tabletki soli, dawane robotnikom w USA dla wyrównania jej utraty podczas pocenia się, są pokrywane warstwą nieszkodliwą dla ustroju, która służy do usunięcia nieprzyjemnego smaku i opóźnienia procesu rozpuszczania się w żołądku. Tabletki te są poszukiwane. Przy przechowywaniu nie wilgotnieją. Pokrycie tabletek wykonywa się z cienkiej warstewki emulsji estru celulozy.

29* 614.388.5:614.881 CIOIP

Cucenie automatyczne. „Automatic resuscitation. (3) *S a f e t y M a i n t e n a n c e*, USA, mies., t. 105, Nr 6, czerw. 53, s. 46; A 4, 3 str., 5 fot.—

W krótkiej notatce opisano i zilustrowano aparat do automatycznego cucenia nieprzytomnych. Znajduje on zastosowanie tam, gdzie nie trzeba opróżniać płuc z wody. Nie wymaga manipulacji jak przy sztucznym oddychaniu, nie należy jednak czekać na zastosowanie aparatu, jeśli go nie ma na miejscu wypadku, a stosować system ręczny. Aparat może sam dozować tlen i sygnalizować, gdy pacjent go nie przyjmuje. Opisano także organizację oddziałów ratowniczych wyposażonych w samochody i zaopatrzonych w omawiany automatyczny aparat cucący.

30* 546.21:614.83/84:621.642.17:362 CIOIP

Makennett H. A.: **Bezpieczna manipulacja tlenem w szpitalach** (art. dyskusyjny) „Let's discuss: oxygen safety in hospitals”. *S a f e t y M a i n t e n a n c e*, mies., t. 106, Nr 1, lip. 53, s. 57; A4, 2 str., 2 fot.—

Artykuł omawia niebezpieczeństwa najczęściej występujące przy manipulacji tlenem, daje wskazówki dotyczące przechowywania i użytkowania butli ze sprężonym tlenem, ich kontroli oraz metod gaszenia pożarów podsypanych przez tlen. Artykuł zwraca również uwagę na potrzebę instruowania personelu szpitalnego.

31— 615.717.3-099:616.5-057:667.43 CIOIP

Meara R. H., Martin-Scott J.: **Kontaktowe zapalenie skóry wywołane aminoazotoluem.** „Contact dermatitis due to aminoazotoluen”. *B r i t. M e d. J.* Nr. 4820, maj 53, s. 1142; A 4, 1,3 str., 1 rys., 1 tabl.—

Zółty barwnik anilinowy, aminoazotoleun, który wchodzi w skład półstałych atramentów oraz past do butów spowodował kilka wypadków zatrucia zawodowego u pracowników fabryk wytwarzających te produkty.

32* 614.88:615.77:617.7-001.37 CIOIP

Postępowanie w razie oparzenia oka substancjami żrącymi „Le traitement des brulures oculaires par des corps corrosifs”. *P a c t*, Bruxelles, dwumies., r. 7, Nr 4, 1953, s. 287; A 4, 1 str.

W krótkiej notatce podano skład roztworów do przemywania oka po oparzeniu substancją żrącą (jeśli nie ma tych roztworów pod ręką, należy przemywać obficie wodą). Roztwór do tamponowania: KH_2PO_4 — 27,2 g, $\text{Na}_2\text{HPO}_4 \cdot 12\text{H}_2\text{O}$ — 71,6 g, woda destylowana — 1 litr, zielen brylantowa — 0,01 g. Roztwór do przemywania I — NaCl — 45 g, kwas borny — 50 g, woda dest. — 2 litry. Roztwór do przemywania II (stosowany później) — 5% NH_4Cl .

33* 534.321.9:615.83:616-002 CIOIP

Higiena przemysłowa. Standaryzacja aparatów do diatermii ultradźwiękowej. „Industrial hygiene. Standard being set for ultrasonic diathermy machines”. *S a f e t y M a i n t e n a n c e* USA, mies., t. 106, Nr. 1, lip. 53, s. 27; 38; A 4, 2 str.—

O diatermii ultradźwiękowej wspomniano w krótkiej notatce opisującej działalność Amerykańskiego Stowarzyszenia Standartów (ASA) i Urzędu Lekarstw i Żywności USA i zalecającej stosowanie tej diatermii do leczenia artretyzmu, reumatyzmu, neuroz i różnych stanów zapalnych. Wspomniany Urząd reguluje bezpieczeństwo pracy i sposób obsługi aparatów ultradźwiękowych (szczegółów brak).

OCHRONY OSOBISTE

- 34* 613.62:614.896 CIOP
Stassin M.: **Ochrony rąk**. „La protection de mains”. P a c t, Bruxelles, dwumies., r. 7, Nr 4, 1953, s. 258; A 4, 5 str., 13 rys., 4 tabl., 5 poz. bibl.—

Rodzaje ochron rąk i palców stosowane do różnych rodzajów pracy. Podano podstawy wyboru rodzaju ochron, wspomniano krótko o maściach ochronnych i higienie osobistej. Następnie podano szereg wymiarów i rysunków różnych rodzajów rękawic (stanowi to najbardziej wartościową część artykułu). Dalej wspomniano o wpływie różnych czynników na ręce (wąglik, tężec, cement, smoła, chrom, szkło, gorąco, zimno, promieniowanie x)

- 35* 614.8:621.791.7:626.027 CIOP
Rzęcki M.: **Bezpieczeństwo pracy przy cięciu pod wodą**. P r z. S p a w a l n., mies., Nr 6, czerw. 53, s. 141; A 4, 2 str., 5 rys.—

Ogólne wskazania, jakich powinien przestrzegać nurek — spawacz. Zwrócono uwagę na ostrożności, które należy zachować przy cięciu palnikiem gazowym lub przy cięciu łukowym. Obszernie omówiono warunki, jakim powinien odpowiadać ubiór ochronny nurka — spawacza elektrycznego, aby zapewnić mu bezpieczeństwo pracy.

- 36* 614.893.68:621.791 CIOP
Piotrowski Z.: **Cel i znaczenie stosowania bezbarwnych szybek dodatkowych**. P r z. S p a w a l n., mies., Nr 3 marz. 53, s. 66; A 4, 1,5 str., 3 rys.—

Ochronne szybki barwne, stosowane przez spawaczy w okularach ochronnych ulegają szybko niszcącemu działaniu odprysków gorącego metalu. Autor podaje sposób zabezpieczenia filtrów barwnych przed zniszczeniem. Polega on na zastosowaniu dodatkowych szybek bezbarwnych mocowanych w okularach przed filtrami od strony zewnętrznej. Omówiono również sposoby mocowania szybek dodatkowych.

OGÓLNE

- 37* 311.313.1 CIOP
Kuwshinnikow P. A., Smulewicz B. Ja.: **O przedmiocie i metodzie statystyki**. „O przedmiocie i metodzie statystyki”. G i g i e n a i S a n i t., mies., Nr 8, sierp. 53 s. 3; B5, 9,5 str.

Autor rozważa różne stanowiska w sprawie metod i przedmiotu statystyki. Punktem wyjścia jest dyskusja prowadzona w tej sprawie na łamach „Więstnika statystyki” od r. 1950. Dyskutanci podzielili się na 3 grupy. Pierwsza — to zwolennicy teorii, że przedmiotem statystyki jest społeczeństwo, drudzy za przedmiot statystyki uznają przyrodę, a dla trzeciej grupy przedmiotem jest społeczeństwo i przyroda. Autor cytuje liczne wypowiedzi, wykazując ich błędność ze stanowiska marksizmu i opowiada się za stanowiskiem ostatniej grupy. Dalsza część rozważań poświęcona jest zastosowaniu metod statystyki do zjawisk w dziedzinie ochrony zdrowia, gdzie statystyka ma odegrać poważną rolę wykazując związek z innymi zjawiskami.

- 38* 614.8-027.2:614.8-084 CIOP
Jindrichova J.: **Przeciw kapitalistycznym przeżytkom przy stwierdzaniu przyczyn wypadków**. „Proti kapitalistickým prežitkům při zjišťování příčin úrazů”. B e z p e c n. H y g. P r á c e, Praha, mies., Nr 9, wrześ. 53, s. 271; A 5, 3 str.

Na typowych przykładach autor wykazuje, że jeszcze obecnie, precyzuje się przyczyny wypadków przy pracy na sposób kapitalistyczny. Następnie porównuje warunki bezpieczeństwa pracy w krajach kapitalistycznych i krajach demokracji ludowej oraz ZSRR. We wnioskach autor wskazuje, jak należy postępować na terenie zakładu, aby zmniejszyć urazowość przy pracy.

- 39* 331.823:614.801.5 CIOP
Lepage L.: **Czy można zainteresować robotników walką z wypadkami?** „Peut — on intéresser les ouvriers à la prévention des accidents?” P a c t, Bruxelles, dwumies., r. 7, Nr 3, 1953, s. 176; A 4, 6,5 str.

Udział robotników w zwalczaniu wypadków przy pracy jest zagadnieniem b. ważnym i często decyduje o powodzeniu akcji op. Zagadnienie to jest na ogół źle postawione. Artykuł wyjaśnia powody obojętności robotników i sposoby zainteresowania ich akcją zwalczania wypadków. Szczegółowo opisano metody premiowania za pracę bez wypadków, pomysły usprawnień i udział w konkursach z zakresu op.

- 40* 536.6/7:614.8:656.05 CIOP
Ketcham H.: **Malowanie użytkowe i ochronne**. „Painting for people and protection. (2). S a f e t y M a i n t e n a n c e, USA, mies., t. 105, Nr 6, czerw. 53, s. 20; 24; 28; A 4, 6 str., 2 fot., 1 rys.

Opisano w sposób popularny wpływ barw na wydajność pracy oraz stosunek barwy do oświetlenia. To ostatnie jest szczególnie ważne dla ludzi o słabym wzroku. Omówiono dalej sprawę kontrastów i podobieństw w odniesieniu do zdolności spostrzegania. Poruszono także tzw. „niezamierzone zanikanie” barw, gdy stosowane są one w nieodpowiednim oświetleniu lub niewłaściwym zestawieniu. Wskazano przykłady. Następnie omówiono barwy w zastosowaniu do bezpieczeństwa ruchu ulicznego i powietrznego, a także do pracy w domu. W końcu — użycie barw jako sygnałów ostrzegawczych. Artykuł ma charakter instrukcyjny i zawiera wiele ciekawych danych.

- 41— 537.24:614.833.5:628.511:628.841 CIOP
Geck W. W.: **Wybuchowe pyły przemysłowe w środowisku fabrycznym**. „Explosible Industriestäube in ihrer betrieblichen Umwelt”. Z. V e r e i n. D e u t s c h e I m g. t. 95, Nr 10, kw. 53.

Autor zwraca uwagę na niebezpieczeństwo pyłów o średnicy mniejszej od 0,3 mm. Ładunki elektryczne są tym niebezpieczniejsze im większa jest całkowita powierzchnia naelektryzowanej masy. Stąd im mniejsze cząsteczki tym większe niebezpieczeństwo, tym bardziej, że występuje wówczas tarcie wzajemne i zagrzewanie się. Autor podkreśla znaczenie odpowiedniej wilgotności (70%) powietrza dla zapobiegania niebezpieczeństwom wybuchu oraz dla czystości w zakładzie. (Wg Pact, Nr 3, 1953, s. 240).

- 42* 628.834.2:628.928 CIOP
Otticz A. F., Frucht J. A.: **Aktywność świetlna świetlików zaopatrzonych w ekrany przeciwwiatrowe**. „Swietowaja aktiwnost' fonarij, snabżonnych wietrootbojnymi ekranami”. S t r o i t. P r o m y s l. mies., Nr 6, czerw. 53, s. 21; A 4, 1 str., 2 rys., 1 wykr.

W celu zwiększenia skuteczności wentylacji naturalnej hal fabrycznych ustawia się przed oknami świetlików ekrany przeciwwiatrowe. Autorzy przebadali na modelu i omówili wpływ obecności ekranu na jasność okna świetlika, zależnie od zmiany stosunku odległości ekranu do wysokości okna przy różnych kolorach ekranu. Wyniki badań przedstawiono graficznie i wyciągnięto wnioski.

- 43* 621.691.3:628.511:648.522 CIOP
Stephenson R. L.: **Daj próżni pochłaniać pył**. „Let vacuums eat your dust”. S a f e t y M a i n t e n a n c e, USA, mies., t. 106, Nr 1, lip. 53, s. 14; A 4, 3 str., 3 fot.

Artykuł opisuje w sposób popularny metody czyszczenia przy pomocy aparatów próżniowych. Aparaty te przy pracy nie rozpylają zanieczyszczeń, są więc bardzo higieniczne. Używa się ich do czyszczenia podłóg, sufitów, ścian i innych elementów otoczenia. Części szybko zużywające się są łatwo wymienne a całość przenośna. Podano przykłady i korzyści stosowania.

Niniejszy Przegląd Dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 183). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 20 groszy.

CIDNT wykonuje za zwrotem kosztów fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.